

Žiadny právny predpis neustanovuje požiadavky na kvalifikáciu a odbornú spôsobilosť zmenového technika a technika bezprostredne nadriadeného zmenovému technikovi a teda ani požiadavku overenia ich odbornej spôsobilosti obvodným banským úradom, a to ani vtedy, keď vykonávajú prehliadky podľa § 7 ods. 1 vyhlášky.

Podľa § 2 ods. 10 vyhl. MH SR č. 208/1993 Z. z. o požiadavkách na kvalifikáciu a o overovaní odbornej spôsobilosti pracovníkov pri banskej činnosti a činnosti vykonávanej banským spôsobom (ďalej len „vyhláška č. 208/1993 Z. z.“) o požiadavkách na kvalifikáciu ostatných zamestnancov rozhoduje organizácia, pokiaľ osobitné predpisy neustanovujú inak. Vo vzťahu k odbornej spôsobilosti zamestnancov poverených samostatným výkonom práce, ktorých požiadavky na odbornú spôsobilosť neupravujú právne predpisy, je organizácia povinná splniť požiadavky § 13 vyhlášky. V každom prípade je však organizácia pred zaradením zamestnanca na prácu (funkciu) splniť požiadavky § 12 ods. 1 vyhlášky.

V súvislosti so znením otázky je taktiež potrebné upozorniť na skutočnosť, že funkcie „majster lomu“, resp. „vedúci prevádzky“ nie sú ustanovené v banských predpisoch a preto spájanie týchto funkcií s plnením povinnosti ustanovených v § 7 vyhlášky pre zmenového technika môže vyplývať napr. z organizačného poriadku vypracovanom podľa § 3 vyhlášky.

Otázka:

Čo sa považuje za odľahlé a rozptýlené pracovisko s jednoduchými prevádzkovými pomermi v zmysle § 7 ods. 2 vyhlášky?

Odpoveď:

Hlavný banský úrad bol pri riešení tejto otázky vedený touto právnou úvahou:

V publikácii „Komentáre k novelizovaným bezpečnostným predpisom“, zväzok I. vydanej Domom techniky ČSVTS Ostrava v roku 1989 je k odľahlým a rozptýleným pracoviskám s jednoduchými prevádzkovými pomermi podľa § 7 ods. 2 vyhlášky uvedené toto:

„Organizácia môže podľa odseku 2 určiť odľahlé a rozptýlené pracoviská s jednoduchými prevádzkovými pomermi, a to hlavne s ohľadom na povahu prác, geologickú situáciu a pod. Môže ísť o o pracoviská na odvale alebo na odkalisku, pri zahlbovaní jamy, pri vykonávaní pretlačania, pri vrtaní s pojazdnými súpravami, ale aj o prevádzkarne mimo areál organizácie. Môže však ísť aj o ryhy, odkopy, plávajúce stroje s malým výkonom, čerpace stanice a ďalšie.“

V § 7 ods. 2 vyhlášky SBÚ č. 21/1989 Zb. o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci a bezpečnosti prevádzky pri banskej činnosti a činnosti vykonávanej banským spôsobom v podzemí sa ďalej, ako príklad takého pracoviska, uvádza „šachtica, vrtba a pod.“

V § 8 ods. 5 vyhlášky SÚBP a SBÚ č. 374/1990 Zb. o bezpečnosti práce a technických zariadení pri stavebných prácach je definované odľahlé pracovisko ako „pracovisko, kde nie je v dohľade ďalší pracovník alebo možnosť dovolania ďalšieho pracovníka, ktorý v prípade nehody poskytne alebo privolá pomoc, alebo ak nie je zabezpečená možnosť inej kontroly alebo spojenia“.

Vzhľadom na skutočnosť, že vyhláška nedefinuje pojem odľahlé a rozptýlené pracovisko s jednoduchými prevádzkovými pomermi, resp. nedefinuje základné pravidlá, či zásady pre ich určovanie, je tým daná značná voľnosť organizáciám pri ich určovaní, čo do odľahlosti (ležiaci bokom; vzdialený; okrajový), rozptýlenosti (roztrúsený; na rôznych miestach sa nachádzajúci; rozšírený po okolí, na veľkej ploche), či jednoduchosti prevádzkových pomerov

(geologická situácia; rozsah a povaha prác; minimálne, či jednoduché strojové zariadenia; počet zamestnancov a pod.).

Hlavný banský úrad na základe toho nevidí dôvod, aby sa lom s jednoduchými prevádzkovými pomermi, bez ohľadu na počet etáží a spôsob rozpojovania, nemohol za takéto pracovisko považovať. V každom prípade však musí organizácia takéto pracovisko podľa § 7 ods. 2 vyhlášky určiť (myslí sa tým preukázateľné určenie, t.j. písomne) a predákovi podľa § 7 ods. 3 písm. c) odovzdať písomné poverenie na výkon dozoru s vymedzením jeho práv a povinností na tomto pracovisku.

Je potrebné si uvedomiť, že na takýchto pracoviskách nejde o znižovanie frekvencie, či „kvality“ prehliadok pracovísk, pretože povinnosti zmenového technika tu plní predák, odborná spôsobilosť ktorého je pre vykonávanie prehliadok pracovísk ustanovená v § 7 ods. 3 písm. a) a b) vyhlášky.

JUDr. Ing. Peter Kúkelčík
predseda úradu

Na vedomie: OBÚ SR